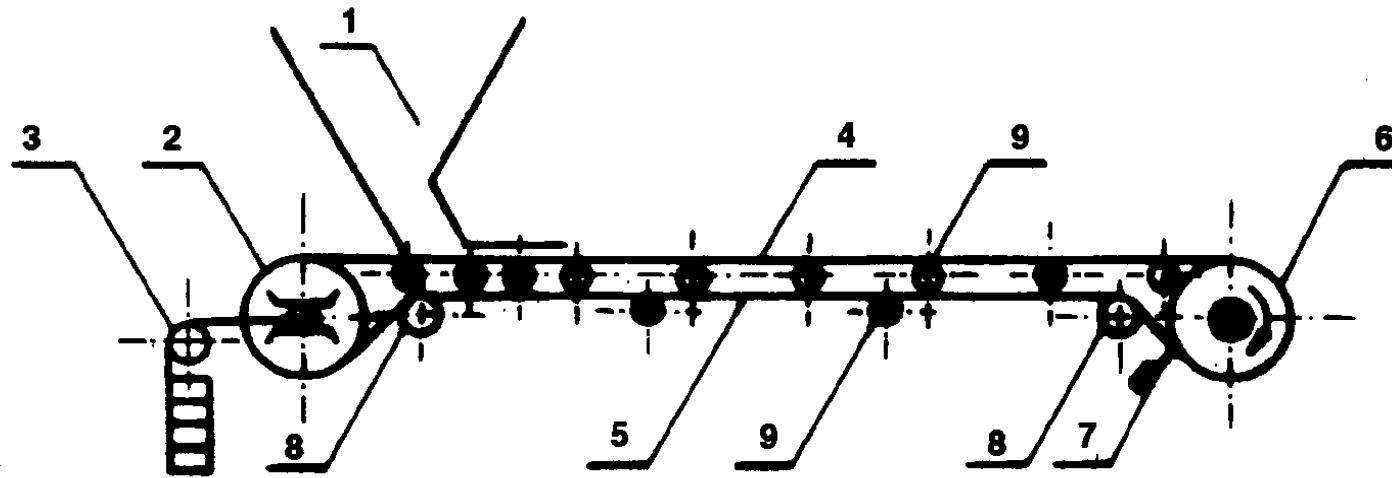

ISPITIVANJE TRANSPORTNIH TRAKA I POSTUPCI REGENERACIJE TRAKA

VEŽBA BR. 8

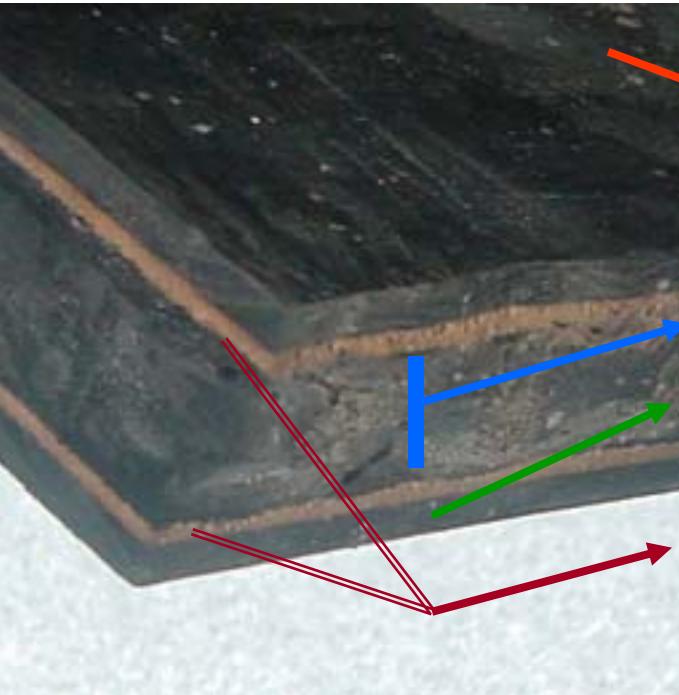
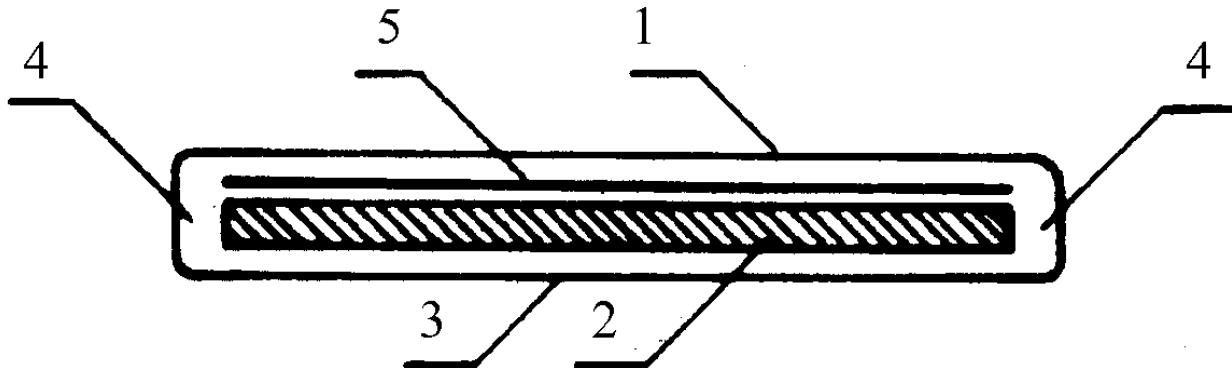
Transporteri sa gumenim transportnim trakama

Transporteri sa gumenim transportnim trakama su našli široku primenu u savremenom rudarstvu za transport rastresitog materijala i materijala u komadima. Transporteri sa trakama predstavljaju sredstva neprekidnog-kontinualnog transporta, pri čemu je količina transportovanog materijala vrlo velika uz relativno malu potrošnju energije.

Transporter sa gumenom transportnom trakom: 1) uređaj za sisanje materijala; 2) zatezno-povratni bubanj; 3) uređaj za zatezanje trake; 4) gornji-noseći deo trake; 5) donji-povratni deo trake; 6) pogonski bubanj; 7) uređaj za čišćenje trake; 8) otklonski bubnjevi; 9) noseći i povratni valjci

KONSTRUKCIJA TRANSPORTNE TRAKE

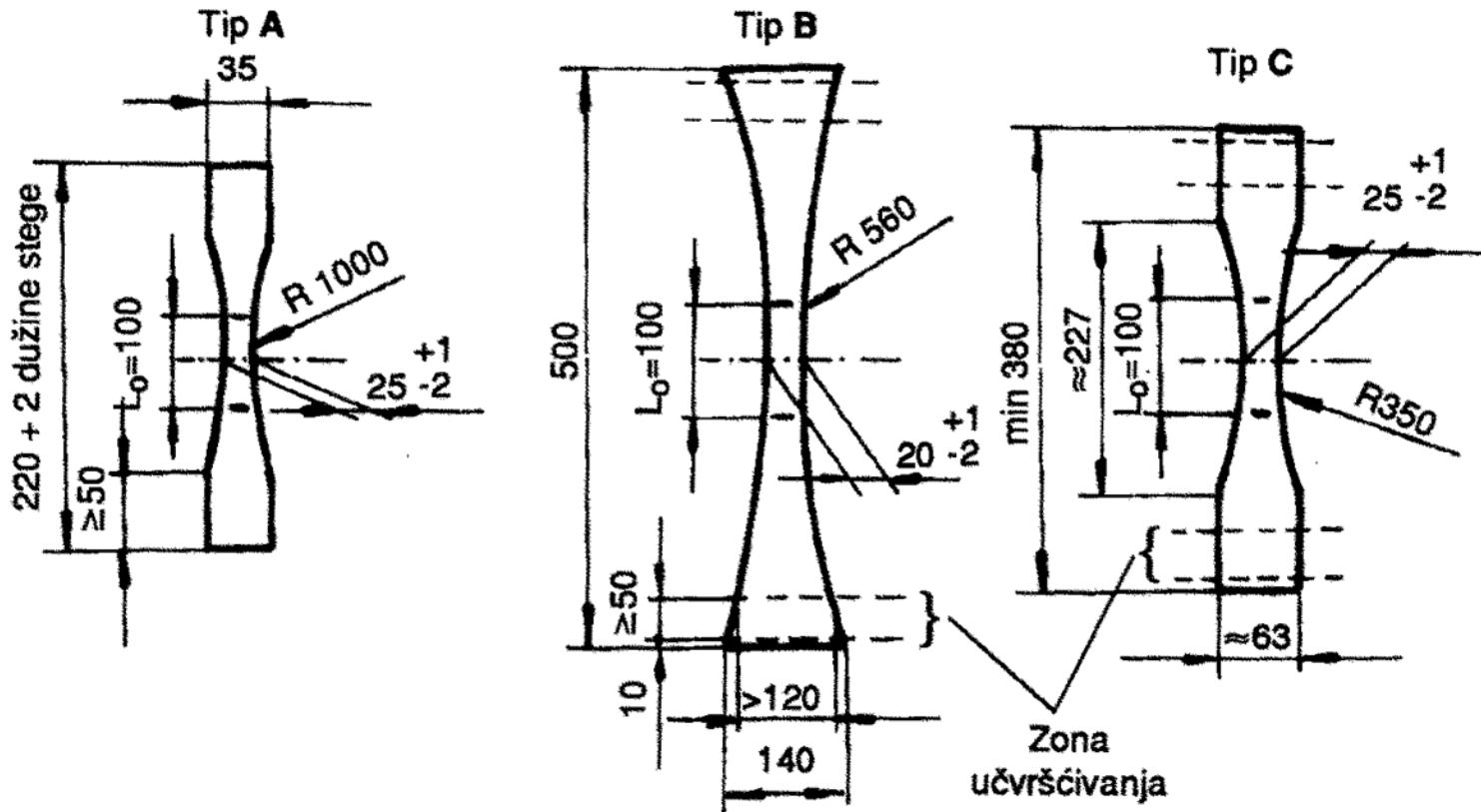
gumenog omotača sa gornje-noseće strane (1),
jezgra trake-karkasa (2),
gumenog omotača sa donje strane (3),
gumenih zaštitnih ivica (4) i
specijalnog ojačanja (5).

Ispitivanje transportnih traka

Postupci i metode ispitivanja transportnih traka obuhvataju:

- ispitivanje fizičko-mehaničkih osobina gume,
- ispitivanje fizičko-mehaničkih osobina jezgra,
- ispitivanje fizičko-mehaničkih osobina trake kao konstruktivnog elementa i
- ispitivanje ponašanja transportne trake pri eksploraciji.

Prekidna čvrstoća i izduženje trake

Standardne epruvete za ispitivanje traka sa tekstilnim ulošcinom

Prekidna čvrstoća trake sa tekstilnim ulošcima

Prekidna čvrstoća $R_m = \frac{F_m}{B} \quad \left[\frac{N}{mm} \right]$

JUS-u G.E2.227

F_m - prekidna sila, N

B - nazivna širina trake, mm.

Izduženje

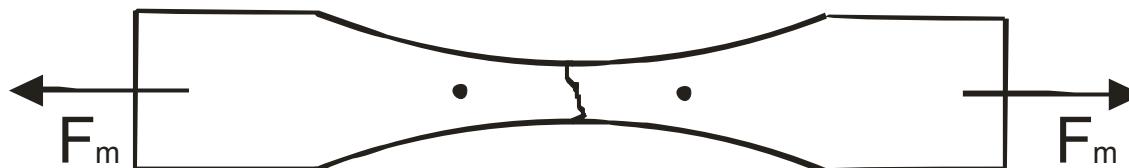
$$A = \frac{L_u - L_0}{L_0} \cdot 100\%$$

L_0 - početna merna dužina, $L_0=100\text{mm}$

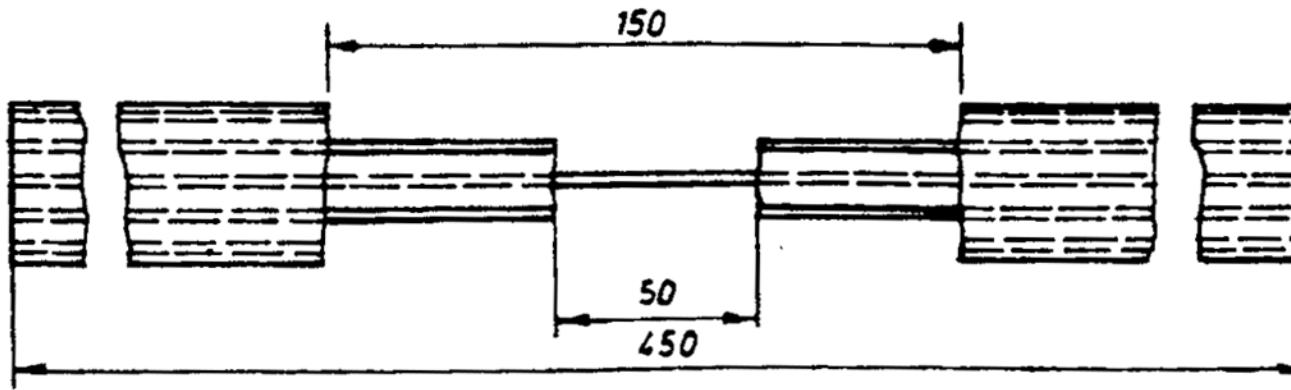
L_u - prekidna dužina, mm.

Vrednosti izduženja A u uzdužnom pravcu trake mogu iznositi:
•izduženje pri početnom (referentnom) opterećenju najviše 4%,
•izduženje pri kidanju najmanje 10%.

5 epruveta uzdužno i 5 epruveta poprečno na traku i to najranije 3 dana posle proizvodnje trake

Prekidna čvrstoća traka sa čeličnim užadima

Epruveta za ispitivanje prekidne čvrstoće trake sa čeličnim užadima

Prekidna čvrstoća u uzdužnom pravcu kod traka sa čeličnim užadima

$$R_m = \frac{F_m \cdot C}{B} \quad \left[\frac{N}{mm} \right]$$

F_m - prekidna sila, N

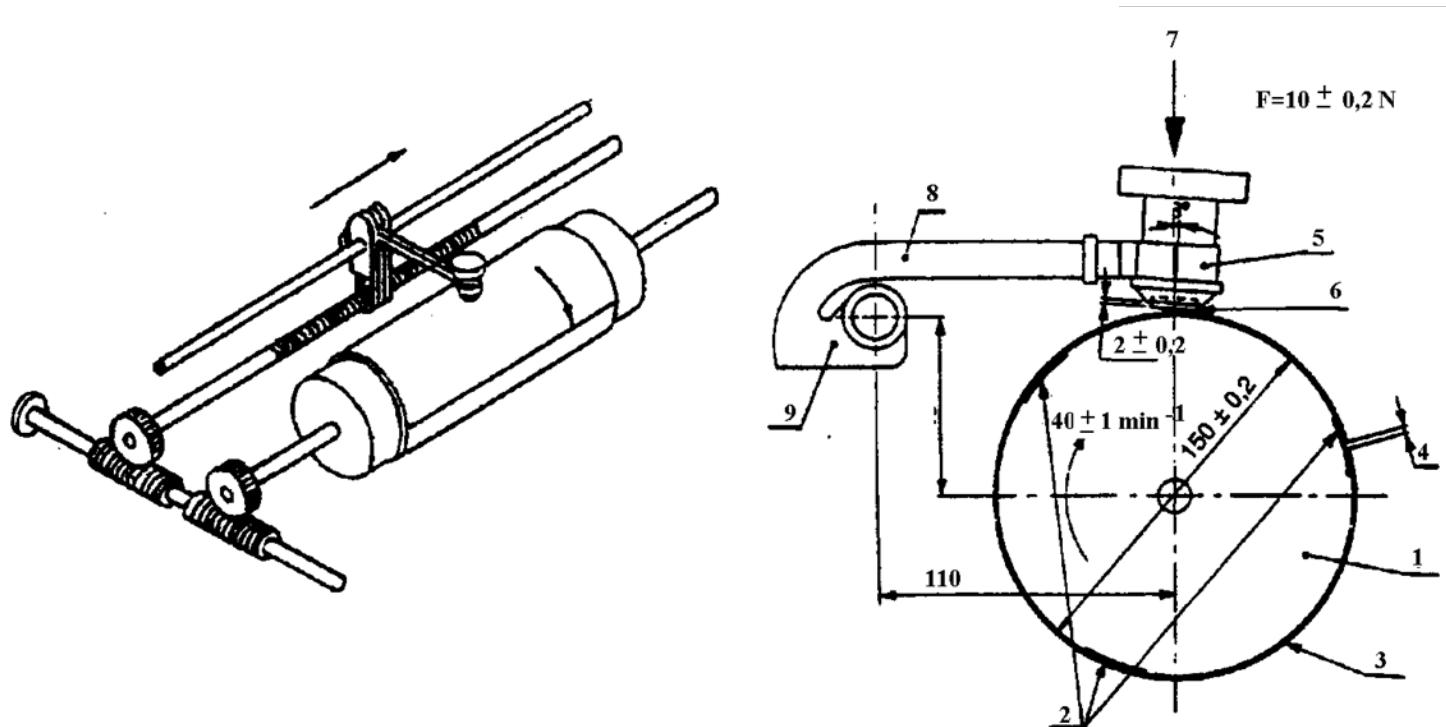
C - broj čeličnih užadi u jezgru trake

B - nazivna širina trake, mm

Određivanje otpornosti trake prema habanju

Određivanje zapreminskog gubitka epruvete od gume pri habanju preko površine abrazivne tkanine utvrđenog stepena abrazivnosti.

JUS-u G.S2.301

Aparatura za ispitivanje habanja gume: 1) valjak prečnika $150 \pm 0,2 \text{ mm}$ i dužine 500 mm ; 2) lepljiva traka sa obe strane, širine 50 mm i debljine $\leq 0,2 \text{ mm}$;
3) abrazivna tkanina; 4) razmak $\leq 2 \text{ mm}$; 5) držač epruvete; 6) epruveta;
7) opterećenje $F=10\pm0,2\text{N}$; 8) pokretna poluga-ruka; 9) vreteno za horizontalno pomeranje držača epruvete ($4,2 \text{ mm}/\text{obrt. valjka}$)

Određivanje otpornosti trake prema habanju

$$\Delta V = V_t \frac{200}{m_s} \quad [\text{mm}^3]$$

gde je:

ΔV - relativni gubitak zapremine pri habanju, mm^3

V_t - gubitak zapremine ispitivane gume, mm^3

m_s - gubitak mase standardne gume pri primeni epruvete koja ne rotira ($180 < m_s < 220$), mg.

U izuzetnim slučajevima rezultat se izražava kao relativni gubitak mase:

$$\Delta m = m_t \frac{200}{m_s} \quad [\text{mg}]$$

gde je:

Δm - relativni gubitak mase pri habanju, mg

m_t - gubitak mase ispitivane gume, mg

m_s - gubitak mase standardne gume pri primeni epruvete koja ne rotira, mg.

Indeks otpornosti prema habanju ARI^{*}-metoda B, izračunava se preko sledeće formule:

$$ARI = \frac{V_s}{V_t} \cdot 100\%$$

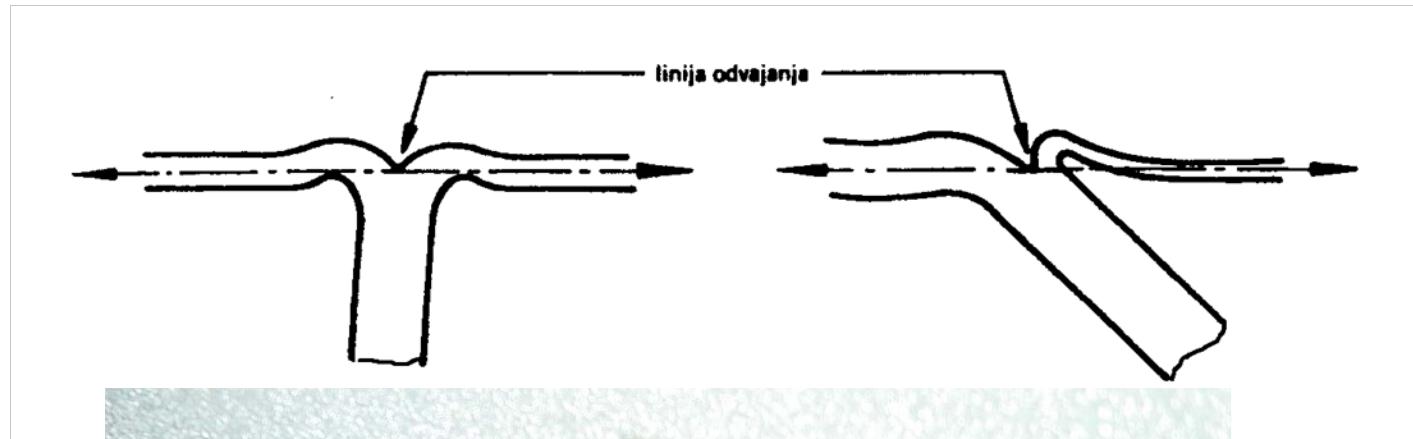
gde je:

V_s – zapreminska gubitak standardne gume, mm^3

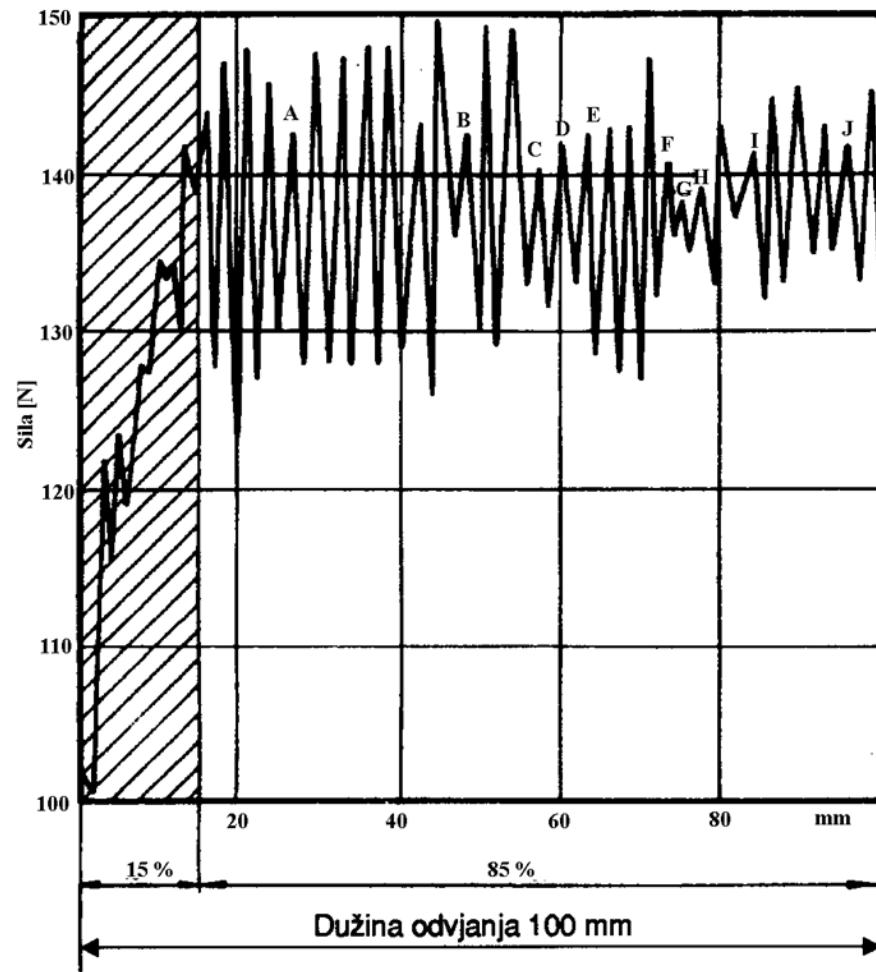
V_t - zapreminska gubitak ispitivane gume, mm^3 .

Ispitivanje adhezije između slojeva trake sa tekstilnim ulošcima

JUS G.E2.228

Ispitivanje adhezije između slojeva trake sa tekstilnim ulošcima

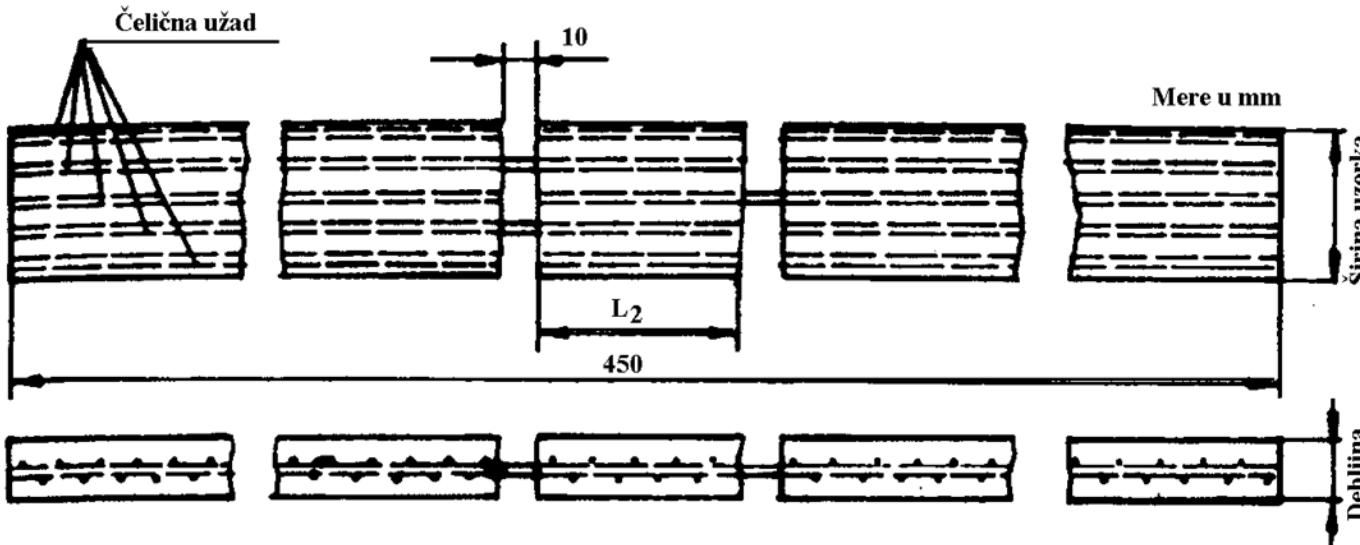
Tipičan dijagram ispitivanja adhezije: Broj vrhova – pikova je 30;
Broj vrhova koji se koriste za izračunavanje rezultata je 10 (A, B, ···, J);
Vrh G: najniža registrovana grafička vrednost

$$F_{at10} = \frac{\sum F_i}_{10} [N]$$

$$A_t = \frac{F_{at10}}{b} \left[\frac{N}{mm} \right]$$

Ispitivanje adhezije između užeta i neposredne gumene obloge

JUS G.E2.312

Epruveta za ispitivanje adhezije trake sa čeličnim užadima

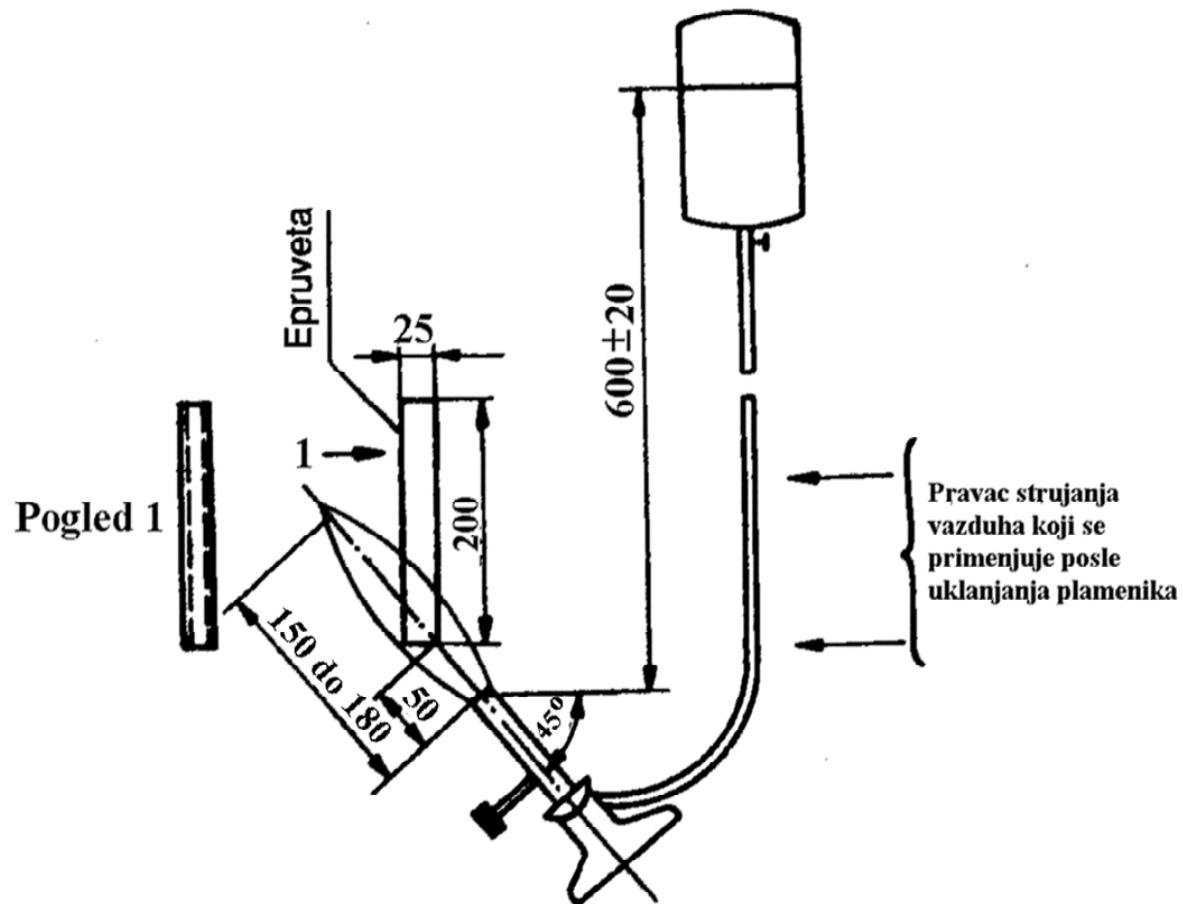
$$A = \frac{F}{L} \quad \left[\frac{N}{mm} \right]$$

gde je:

F - srednja vrednost sile izvlačenja, N
 L - dužina ispitivanja - izvlačenja, mm.

Otpornost trake prema plamenu

JUS G.E2.224

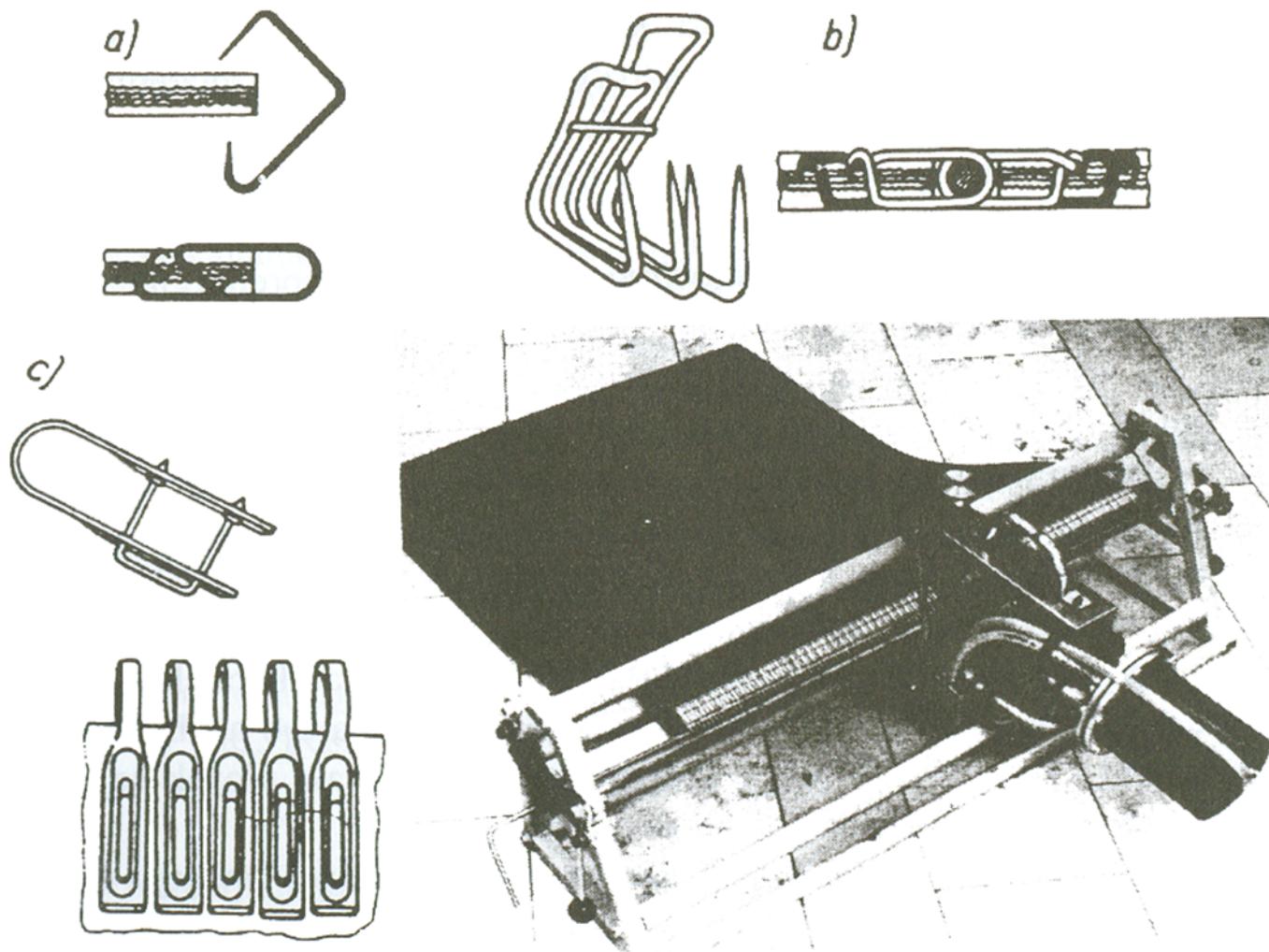

Aparatura za ispitivanje paljivosti trake

Nastavljanje transportne trake

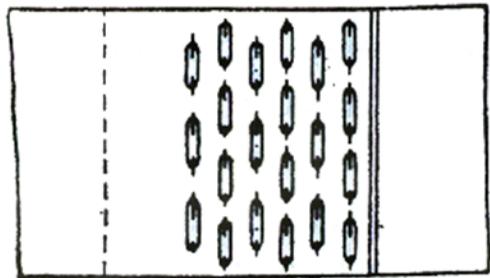
- *mehanički* pomoću metalnih elemenata (kuki, kopči, petlji, pločica i sl.) i
- *lepljenjem* pomoću specijalnih lepkova primenom *hladne i tople vulkanizacije*.

Mehaničko nastavljanje trake

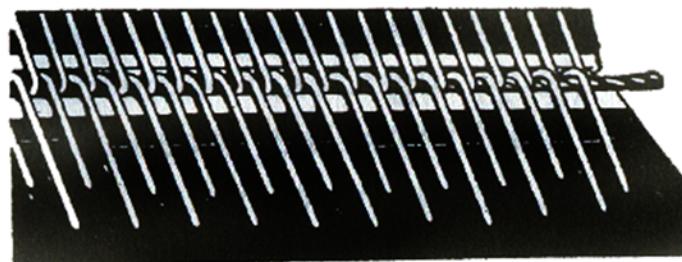

Metalni elementi za nastavljanje trake: a) kuke tip "Nilos"; b) duple kuke tip "Nilos"; c) kopče; d) mašina za prošivanje trake

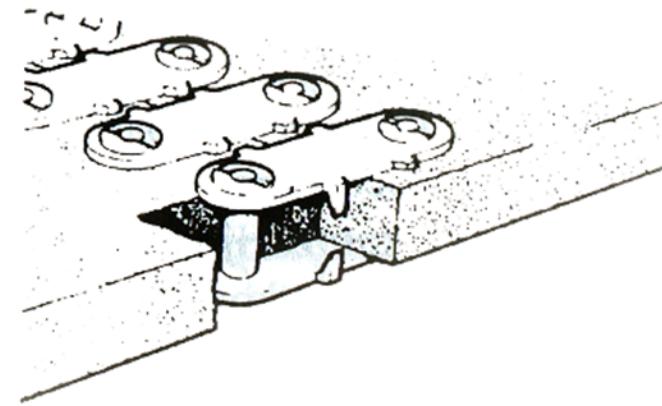
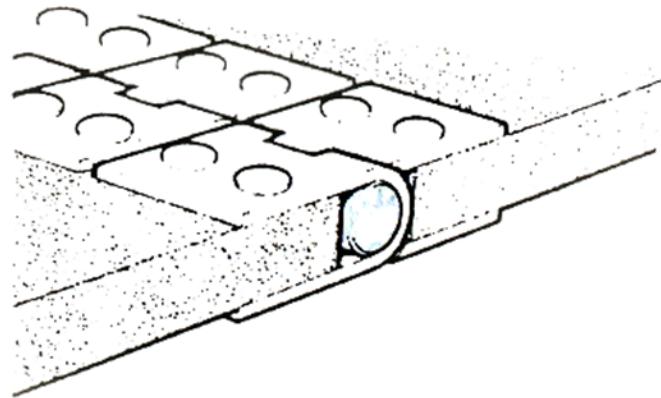
Mehaničko nastavljanje trake

a)

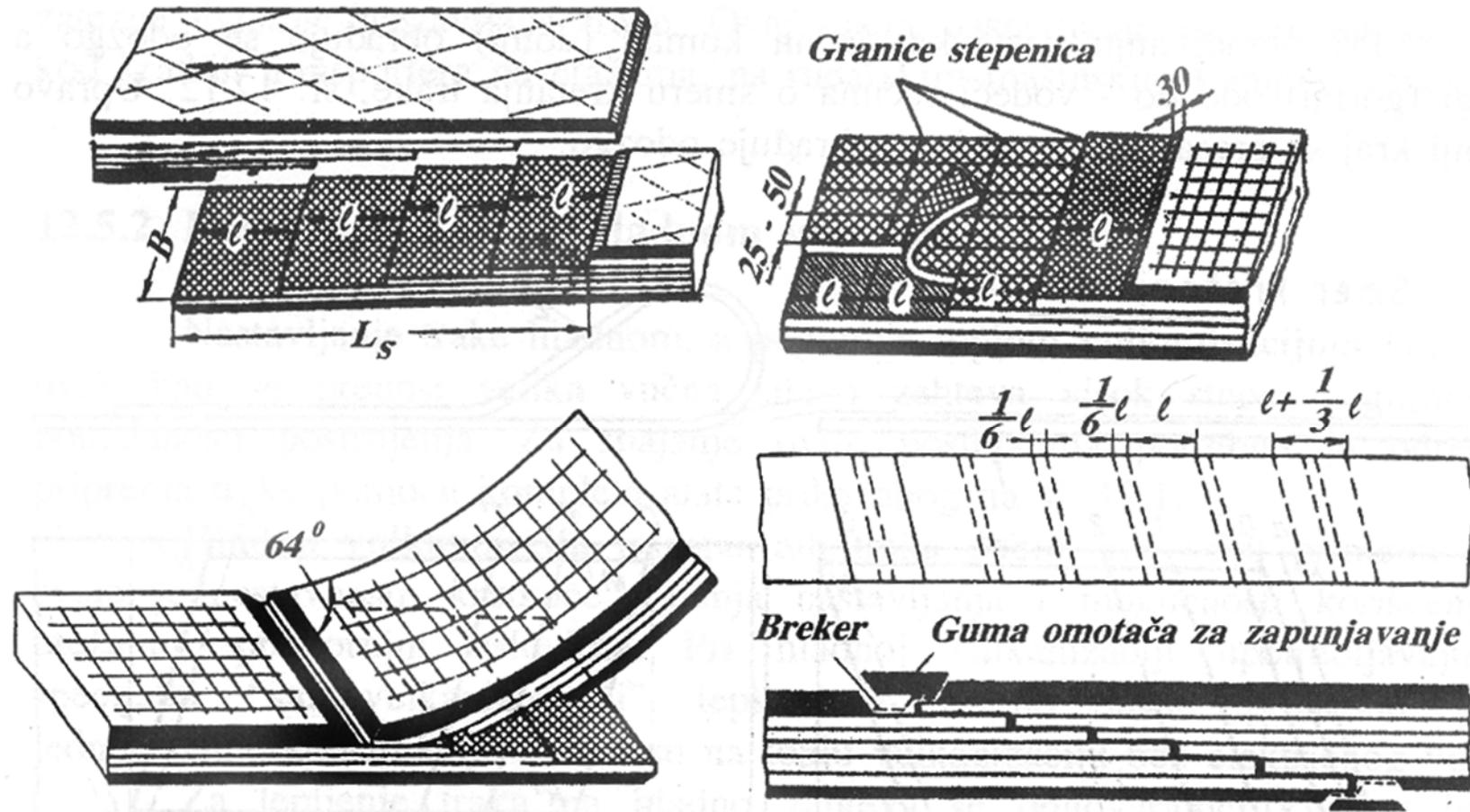

b)

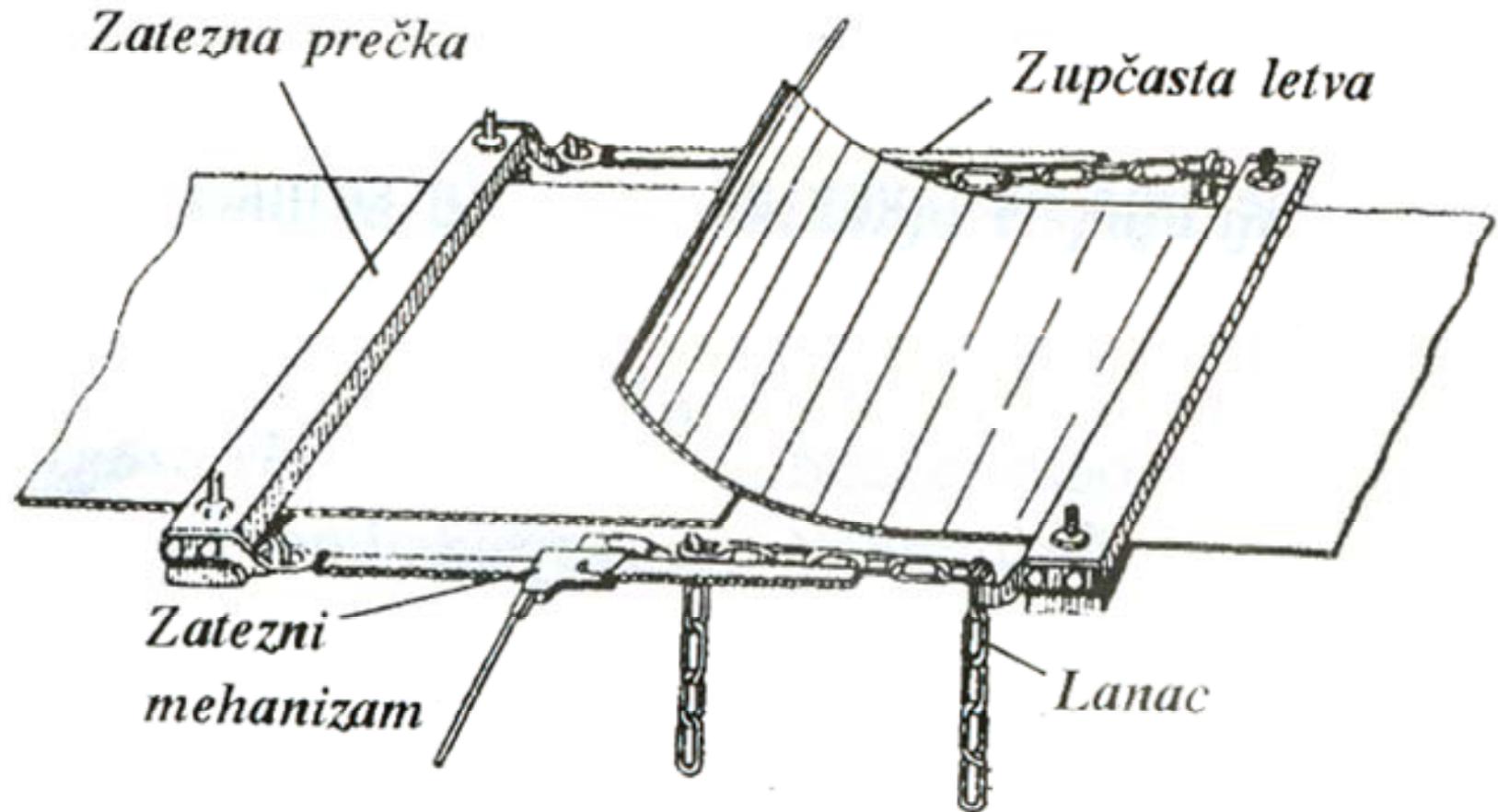
Mehaničko nastavljanje transportne trake pomoću:
a)kopči; b) kuka; c) pločica sa zavrtnjevima

Nastavljanje trake hladnom vulkanizacijom

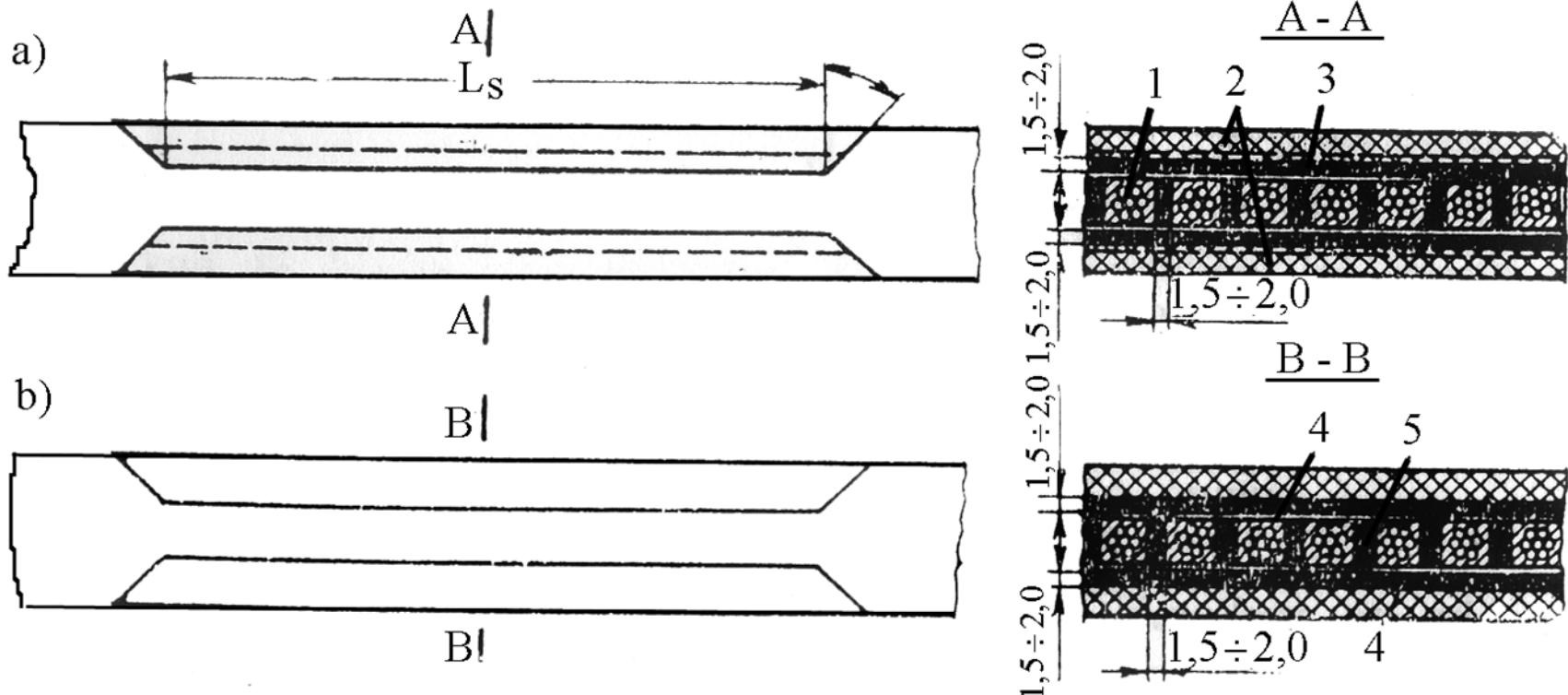
Šema razmeravanja stepenica, obrađivanja i spajanja trake sa tekstilnim ulošcima

Nastavljanje trake hladnom vulkanizacijom

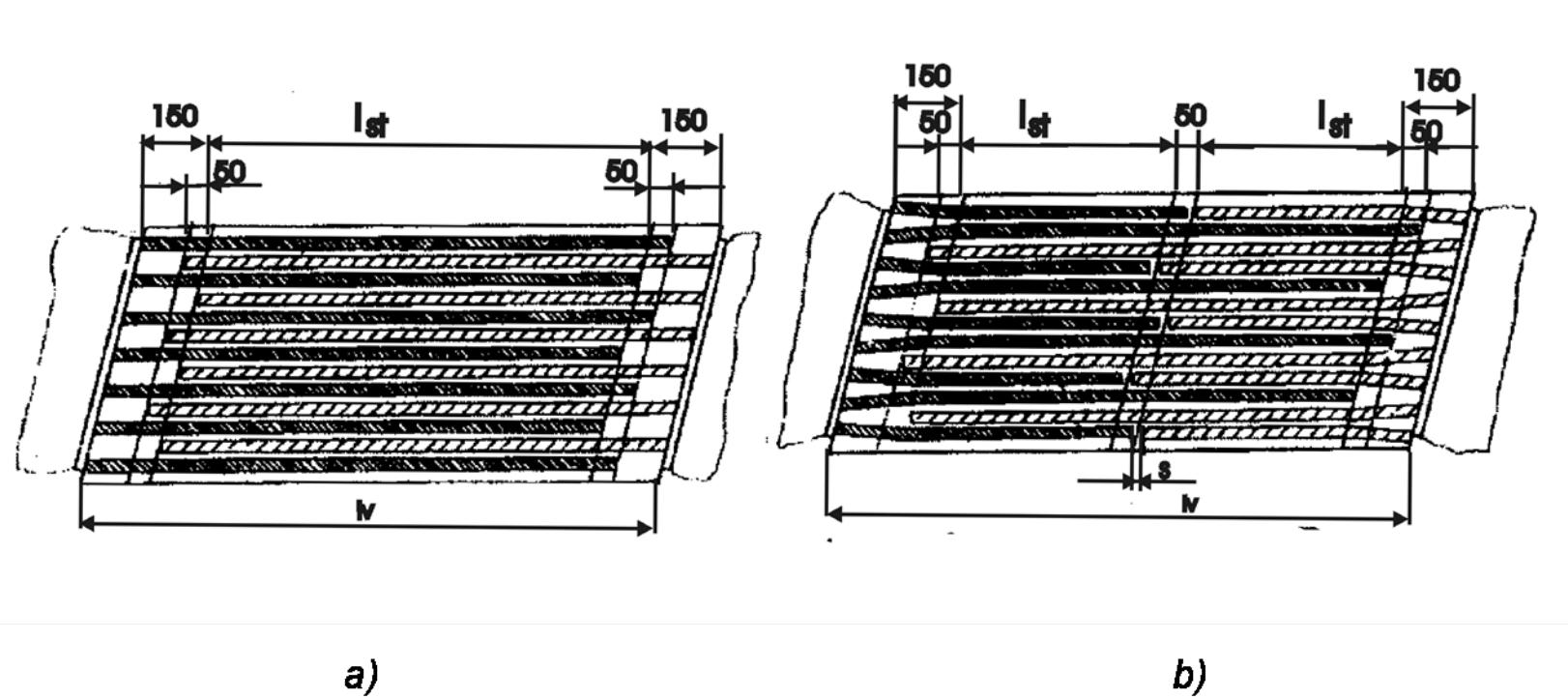
Zatega za nastavljanje trake na transporteru

Nastavljanje transportnih traka toplov vulkanizacijom

Konstrukcija spoja užetnih traka: a) sa uloškom (breker); b) bez uloška;
1) obrezano uže; 2) gumeni omotač; 3) komad uloška; 4) međuslojna guma;
5) međuslojna guma između užadi

Nastavljanje transportnih traka topлом vulkanizacijom

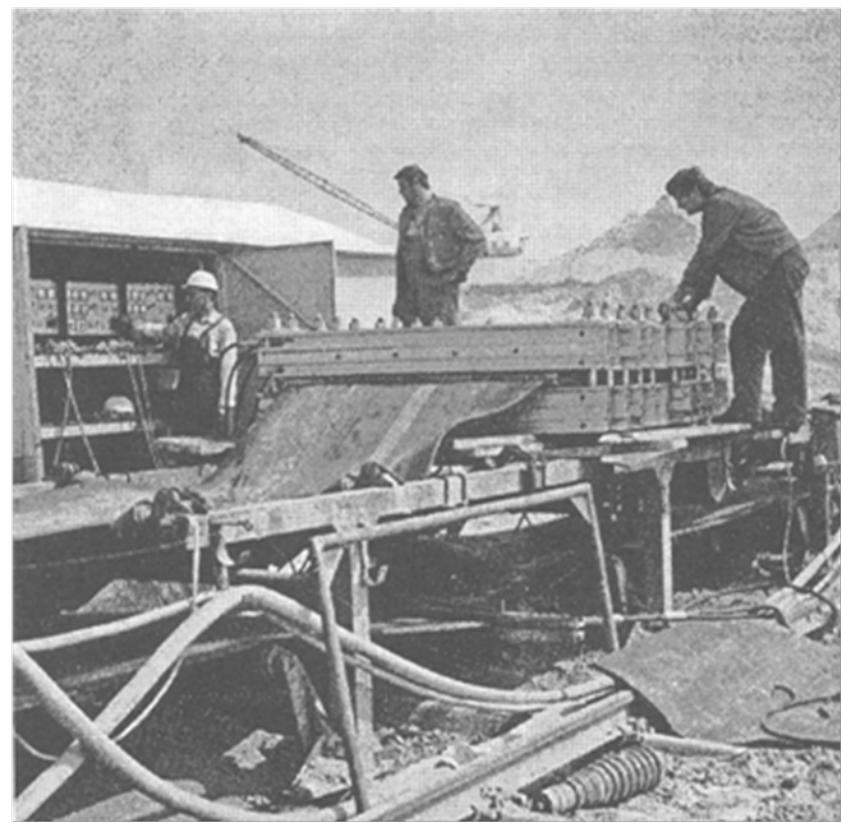

Šema izrade sastava sa: a) jednom stepenicom; b) dve stepenice

Konstrukcija prenosnog uređaja za vulkanizaciju i njegova svojstva

Uređaj za vulkanizaciju traka "Kolubare - metala": 1) grejne ploče; 2) hidraulične traverze; 3) hidraulična instalacija; 4) kontrolni instrumenti; 5) ručna pupma; 6) manometar

Regeneracija transportnih traka

- priprema trake za regeneraciju (čišćenje, sušenje i guljenje),
- konfekcioniranje trake i
- vulkanizacija

Zadatak

Ispitati adheziju između slojeva u jezgru transportne trake. Širina uzorka je 20mm.

Rezultati dobijeni merenjem (sile N):

92, 94, 94, 92, 98,
104, 100, 98, 94, 96,
98, 104, 108, 96, 94,
112, 104, 108, 106, 110,
100, 104, 100, 96, 98,

106, 110, 102, 100, 102,
100, 110, 112, 102, 98,
100, 110, 112, 102, 108

$$F_{at10} = \frac{\sum F_i}{10} [N]$$

Izračunati srednju vrednost sile, naći deset najbližih pikova (srednjoj vrednosti) i izračunati F_{at10} i izračunati vrednost adhezione sile A_t .

